

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

На правах рукопису

КИЛИН

Оксана Василівна

**АДАПТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ
СТРУКТУР ДО НОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ
УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

Спеціальності: 08.06.01 - Економіка підприємств і форми
господарювання

08.07.05 - Економіка торгівлі та послуг

А в т о р е ф е р а т

**дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук**

Л Ъ В І В 1997

Дисертацією є рукопис. Робота виконана на кафедрі комерційної діяльності і підприємництва Львівської комерційної академії.

Науковий керівник: - кандидат економічних наук, доцент
Шутовська Надія Олександрівна

Офіційні опоненти: - доктор економічних наук, професор
Куценко Віра Іванівна,
кандидат економічних наук
Люткевич Ольга Михайлівна

Провідна установа: - Науково-дослідний економічний інститут
Мінекономіки України

Захист дисертації відбудеться " 4 " *квітня* 1997 р.
11 год. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д.04.10.01 по захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук в Інституті регіональних досліджень НАН України за адресою: 290026, м. Львів, вул. Козельницька, 4.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотечі Інституту регіональних досліджень НАН України.

Автореферат розісланий " 3 " *березня* 1997 р.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради, кандидат економічних наук

В. І. Жовтанецький

ЛННБ України ім.В.Стефаніка

00752139 (R)

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

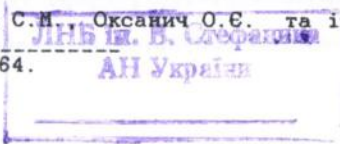
1.1. Актуальність теми. Економіка України сьогодні перебуває на складному етапі свого розвитку. Природа нинішньої економічної кризи суперечлива, і не слід зводити її лише до наслідків ринкової трансформації. Необхідною передумовою виходу держави з кризи є реформування економічних відносин, яке, в свою чергу, викликає необхідність трансформації діяльності підприємств - основних суб'єктів господарювання. Основний бар'єр на шляху реформ - не у складності сприйняття нових ідей - а у труднощах з відмовою від установлених догм - зазначив в одному із своїх виступів Президент України Леонід Кучма.*

Торгівля, виступаючи сполучною ланкою між виробником продукції і її безпосереднім споживачем, виконує не тільки важливу економічну, але і соціальну функції. Роздрібна торгівля та рівень організації її діяльності виразно демонструють зміни, які відбуваються в суспільстві в процесі здійснення соціально-орієнтованих економічних реформ.

Проголошений у державі курс економічних реформ залишив поза увагою таке важливе питання, як розвиток внутрішньої торгівлі.

Проблеми розвитку внутрішньої торгівлі в Україні, особливо її гуртової ланки, розглядаються у вітчизняній економічній літературі лише з погляду вдосконалення економічних зв'язків управління торговельно-технологічними процесами, розвитку матеріально-технічної бази. В контексті розвитку підприємства в роботах Аркіна П.А., Беляєва В.Н., Бойко Є.І., Ігнат'єва А.М., Крутика А.Б., Куценко В.І., Козоріз М.А., Липсіца А., Мних Є.З., Писаренко С.М., Оксанич О.Є. та інших

* Урядовий кур'єр. - 1996. - № 63-64.

розглянуто різні аспекти вдосконалення діяльності підприємств у умовах реформування економічних відносин на рівні народногосподарського комплексу. Однак проблеми розвитку комерційного підприємництва у сфері торгівлі, адаптації діяльності роздрібних торговельних підприємств до нових економічних умов на рівні регіональних систем ще не були об'єктом спеціального дослідження, не розглядалися в економічній літературі.

Таким чином, актуальність проблеми і недостатня її розробленість зумовили напрям цього дослідження, його метод і конкретні завдання.

1.2. Мета та завдання дослідження. Мета дисертаційної роботи - дослідити діяльність роздрібних торговельних підприємств Карпатського регіону з точки зору розвитку комерційного підприємництва та визначення конкретних напрямів удосконалення їх роботи через трансформацію окремих елементів діяльності. Відповідно до поставленої мети в дисертації необхідно вирішити такі завдання:

- визначити об'єктивні основи адаптації діяльності підприємницьких структур до нових економічних умов;
- на основі аналізу роздрібної торговельної мережі України і рекреаційного комплексу Карпат та ефективності її функціонування з'ясувати складові діяльності торговельних підприємств, які потребують першочергової трансформації;
- визначити можливості застосування математичного апарату та сучасної обчислювальної техніки в практичній діяльності підприємств і організацій;
- обґрунтувати напрями вдосконалення діяльності підприємницьких структур у сфері торгівлі з погляду підвищення кінцевих економічних результатів діяльності, розвитку комерційного підприєм-

емництва.

1.3. Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дисертаційного дослідження є підприємства споживчої кооперації в територіальних межах рекреаційного комплексу Карпат.

Предмет дослідження - процес адаптації діяльності цих підприємств до нових економічних умов, починаючи із 1990 року - періоду проголошення незалежності України.

1.4. Методологічна основа досліджень - сучасні теорії ринкової економіки, діалектичний метод пізнання явищ; законодавчі та нормативно-правові акти, які містяться в документах і матеріалах Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Указах Президента України; науково-теоретичні розробки видатних вітчизняних та зарубіжних економістів.

У процесі досліджень застосовано різноманітні загальнонаукові та економіко-математичні методи із застосуванням обчислювальної техніки, традиційні прийоми аналізу статистичної та економічної інформації (групування, порівняння), матеріали Укоопспілки, первинні звіти торговельних підприємств, власні польові дослідження.

1.5. Наукова новизна дисертації. Внаслідок проведення досліджень отримано такі наукові та практичні результати:

- визначено економічну сутність підприємництва та суть поняття "комерційне підприємництво";
- теоретично обгрунтовано специфіку рекреаційного комплексу Карпат і перспективи соціально-економічного розвитку в контексті Державної програми соціально-економічного Карпатського регіону;
- обгрунтовано пріоритетність розвитку рекреаційної індустрії соціальної сфери в Карпатському регіоні, необхідність форму-

вання ринкової інфраструктури рекреаційного бізнесу та організації системи сервісного обслуговування рекреантів, в тому числі торговельного обслуговування;

- з'ясовано ключові напрями та важелі вдосконалення діяльності підприємств роздрібної торгівлі як суб'єктів підприємницької діяльності з урахуванням регіональних особливостей економіки;

- вироблено нові методологічні підходи та рекомендації щодо трансформації планування діяльності підприємств різної форми власності в умовах перехідної економіки;

- визначено і обгрунтовано показники для економічного аналізу ефективності комерційної діяльності підприємств;

- теоретично обгрунтовано суть та необхідність застосування інновацій у торгівлі як важелів трансформації її діяльності;

- подано пропозиції щодо впровадження в практичну діяльність підприємницьких структур стратегічного планування та інше.

1.6. Практична значимість і реалізація отриманих результатів роботи. Основні положення, висновки і рекомендації дисертаційної роботи можуть використати:

- керівні органи Укоопспілки для формування концепції подальшого розвитку роздрібної торгівлі;

- Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі для створення методологічної бази з питань адаптації торговельних підприємств до нових економічних умов;

- керівні органи підприємств різних форм власності.

В експериментальному порядку дослідження впроваджені в практику аналітичної роботи Львівської обласпоживспілки, підприємницькими структурами інших форм власності західного регіону.

1.7. Апробація роботи. Результати досліджень викладено у

доповідях на наукових конференціях професорсько-викладацького складу і аспірантів Львівської комерційної академії (1995 р., 1996 р.); на міжнародній науково-практичній конференції "Соціально-економічні проблеми видавничо-поліграфічного комплексу (ВПК) та його інфраструктур" (1996 р.), на науково-практичній конференції "Сучасні проблеми розвитку ринку, сертифікації та конкурентоспроможності товарів та послуг" (1996р.), на науково-практичній конференції "Проблеми фінансування і кредитування у споживчій кооперації (1996 р.), на теоретико-практичних семінарах і нарадах спеціалістів торговельних підприємств західного регіону України.

1.8. За результатами проведених досліджень опубліковано 9 наукових робіт загальним обсягом 2,65 друкованих аркушів (в тому числі у співавторстві -1,10 др.арк.)

1.9. Структура і обсяг роботи. Дисертаційна робота складається із вступу, трьох глав, заключення, переліку використаної літератури. Викладена на 168 сторінках машинописного тексту, включаючи 16 таблиць і 8 рисунків.

У вступі подано обґрунтування актуальності виконаного дослідження, сформульовано його мету та завдання. Тут визначено предмет і об'єкт досліджень, у стислому вигляді викладено його наукову новизну, практичну значимість та можливість і шляхи реалізації розробок.

У першій главі - "Об'єктивні основи адаптації діяльності ті підприємницьких структур до нових економічних умов" - розглядає економічну сутність підприємництва, принципи та умови його розвитку в Україні, зокрема йдеться про складову частину підприємництва - комерційне підприємництво; визначено мотиваційну основу адаптації діяльності роздрібних торговельних підприємств в умовах функціону-

вання рекреаційного комплексу Карпат, визначено методологічні підходи до оцінки складових процесу забезпечення ефективної діяльності торговельних підприємств.

У другій главі - "Роздрібна торгівля та ефективність її діяльності" - визначено структуру і територіальне розміщення підприємств роздрібної торгівлі; запропоновано методику оцінки економічної ефективності господарської діяльності підприємств; з'ясовано економічну ефективність комерційного забезпечення діяльності роздрібних торговельних підприємств.

Третя глава - "Напрями удосконалення діяльності комерційних підприємницьких структур в процесі адаптації до нових економічних умов" - присвячена вивченню питань розвитку інновацій у торгівлі, що є економічним важелем трансформації її діяльності; запропоновано шляхи вдосконалення планування діяльності; визначено можливості застосування математичного апарату для моделювання розвитку діяльності роздрібних торговельних підприємств; запропоновано для впровадження в практичну діяльність торговельних підприємств новий елемент - розробку ділової стратегії;

У заключенні викладено теоретичні узагальнення і прикладні положення, спрямовані на вдосконалення діяльності підприємницьких структур в умовах реформування економіки України.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

ТА ЙОГО РЕЗУЛЬТАТИ.

Відповідно до поставленої мети і завдань у дисертації проведено дослідження, результати якого дають можливість розв'язати питання адаптації господарської діяльності підприємницьких структур у сфері торгівлі до нових економічних умов.

2.1. Здійснення структурних змін в економіці держави - об'єктивна необхідність. Лише одним реформуванням відносин власності

неможливо вийти із економічної кризи, потрібно застосовувати інші ринкові важелі. Одним із таких важелів слід вважати підприємництво.

У сучасній вітчизняній економічній літературі існує багато визначень поняття "підприємництво", які, по суті, прирівняли підприємництво до звичайного бізнесу. На думку автора, підприємництво потрібно трактувати як особливий вид бізнесу, мета якого - отримання прибутку не взагалі, а надприбутку. Виходячи з того, що процес відтворення складається із чотирьох фаз (виробництво, розподіл, обмін, споживання), можна виділити виробниче, комерційне підприємництво. Фазу обміну характеризуємо через комерційне підприємництво. В сучасній літературі економічну суть комерційного підприємництва тлумачать по-різному.

Автор роботи пропонує виходити з того, що визначальну роль у комерційному підприємстві відіграють товарно-грошові, товарно-обмінні операції. Саме вони виражають основний зміст комерційного підприємства, серцевину якого становлять операції купівлі-продажу, тобто перепродажу товарів, послуг. В умовах реформування економічних відносин акцент в економічній суті комерційного підприємства варто робити на комерційних операціях.

2.2. Розбудова ринкової економіки передбачає підйом народного господарства на принципово новій науково-технічній основі, підвищення рівня його економічної організації. У зв'язку з цим особливого значення набуває пошук і використання регіональних резервів та їх ефективний розвиток.

Рекреаційний комплекс Карпат є підсистемою народногосподарського комплексу. Важливою складовою частиною рекреаційного комплексу є основні фонди рекреаційного призначення. По змісту вони

являють собою матеріально-речові засоби оздоровлення, відновлення працездатності та особистого розвитку населення. Роздрібну торговельну мережу слід розглядати як елемент цих фондів. Суспільство зацікавлене в тому, щоб всі елементи рекреаційних фондів використовувались ефективно відповідно до вимог процесу регіонального відтворення в цілому та змін, що відбуваються в економічному середовищі. Функціонування рекреаційного комплексу неможливе без розвинутої інфраструктури, до складу якої органічно входить торгівля.

Рівень розвитку соціальної інфраструктури у Карпатському регіоні значно нижчий від середньореспубліканських показників. З метою забезпечення прогресивних соціально-економічних зрушень згідно з постановою Кабінету Міністрів України N 368 від 24.05.1993 р. розроблено Державну програму соціально-економічного розвитку Карпатського регіону. В таблиці 1 представлено основні напрями підпрограми "Соціальний розвиток".

Таблиця 1

NN: Основні напрями пп:	: Обсяг фінансування по роках (тис. грн)			
	: 1997	: 1998	: 1999	: 2000
1. Торгівля, громадське харчування	7719,2	7387,2	912,9	11556,9
2. Інші види інфраструктурно забезпечення	5080,3	12740,9	13830,5	-
Всього:	12799,5	20128,1	14743,4	11556,9

У сучасній економічній літературі проблеми адаптації підприємств до нових економічних умов розглянуто з позицій зміни форм власності, менеджменту, вдосконалення правового регулювання (Аркін П.А., Бунич П., Лемидов В.Е., Продиус І.П. та інші).

Однак жоден з авторів не розглядає в комплексі мотиваційну основу адаптації діяльності підприємств, особливо тих, що функціонують у сфері роздрібної торгівлі в умовах рекреаційного комплексу.

Дослідження мотиваційної основи адаптації діяльності підприємств роздрібної торгівлі до сучасних економічних умов здійснено у двох напрямках:

- визначено сукупність основних екзогенних та ендогенних чинників, які стимулюють процес адаптації;
- окреслено важелі, які є адаптивними регуляторами діяльності торговельних підприємств.

Узагальнюючи, можна зазначити, що мотиваційною основою адаптації діяльності підприємств до сучасних умов треба вважати появу нових чинників і вдосконалення економічних (соціальних, політичних) важелів, які посилюють (послаблюють) дію цих чинників, створюючи тим самим цілісний механізм трансформації діяльності суб'єктів комерційного підприємництва і еволюційним шляхом адаптуючи торговельні підприємства до нових умов господарювання.

2.3. Будь-яка економічна система, що функціонує на ринку повинна постійно вирішувати проблему - як адаптувати систему до змін і здійснювати потрібні корекції у зв'язку із змінами в попиті споживачів. В сучасних умовах основна мета торговельної діяльності підприємства - одержання максимального прибутку. Для досягнення цієї мети вирішальне значення має матеріально-технічна база торгівлі, система товаропостачання і товаропросування, система реалізації товарів (комерційне забезпечення діяльності). Означені три складові формують процес забезпечення ефективності підприємницької діяльності.

2.4. Економічну ефективність діяльності підприємницьких струк-

тур у сфері торгівлі доцільно визначати виходячи із трьох складових: стану матеріально-технічної бази; оцінки економіко-фінансових показників діяльності (прибуток, рентабельність, витрати); ефективності комерційної діяльності підприємства.

В системі рекреаційного комплексу Карпат загальна кількість роздрібних торговельних підприємств за період 1990-1995 років зростає на 100 одиниць, в той час як в цілому по Україні простежується чітка тенденція скорочення кількості. В загальній кількості роздрібних торговельних підприємств рекреаційного комплексу більше половини - це підприємства колективної форми власності, в т.ч. споживчої кооперації.

Таблиця 2

Підприємства роздрібно́ї торгівлі
як складова соціальної сфери в системі рекреаційного
комплексу Карпат
(на кінець року)

Області	: Кількість під- : в т.ч. у спожив- : Питома вага під-					
	: приємств розд- : чій кооперації, : приємств спожив-					
	: рібно́ї торгівлі : тисяч : чо́ї кооперації,					
	: всього, тисяч : : : %%					
	: 1990р. : 1995 р. : 1990 р. : 1995 р. : 1990 р. : 1995 р.					
Закарпатська	3,8	3,5	2,3	1,9	60,5	54,3
Ів.-Франківська	4,4	4,4	2,7	2,3	61,4	52,3
Львівська	7,5	8,1	4,1	3,2	54,7	39,5
Чернівецька	2,7	2,5	1,9	1,3	70,4	52,0

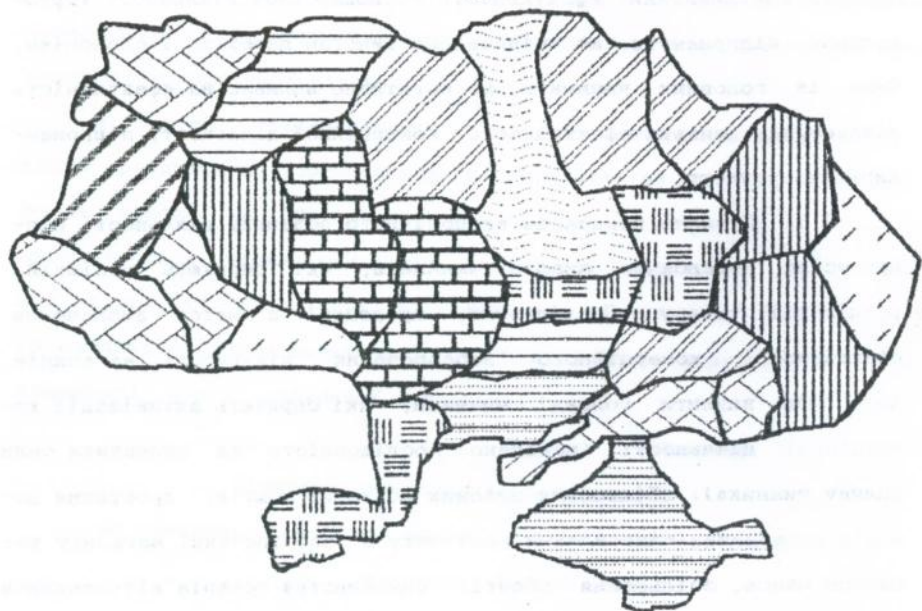
Проведені дослідження засвідчили: матеріально-технічна база роздрібно́ї торгівлі рекреаційного комплексу Карпат на сучасному етапі задовольняє потреби з точки зору кількісних показників. Однак аналіз економічної ефективності її функціонування

(прибутки, рівень рентабельності, структура витрат обігу) дозволили зробити узагальнення: ефективність господарської діяльності торговельних підприємств не відповідає вимогам перехідної економіки. Один із головних чинників, що негативно впливає на ефективність діяльності - низька ефективність комерційної діяльності підприємницьких структур.

2.5. Сучасна концепція економічного розвитку діяльності підприємства передбачає аналіз чинників, які сприяють успішній реалізації товару. Дослідження, проведені з метою визначення ефективності комерційного забезпечення діяльності магазинів, дозволили виявити головні чинники, які сприяють активізації комерційної діяльності (наведено послідовність за зниженням сили впливу чинника): збільшення власних обігових коштів, зростання доходів населення, відновлення ролі опту в забезпеченні магазину товарною масою, збільшення обсягів виробництва товарів вітчизняними підприємствами, посилення державної підтримки сфери торгівлі, посилення матеріального стимулювання працівників торгівлі, використання посередницьких структур.

Автор дослідження пропонує алгоритм багатофакторного аналізу визначення ефективності комерційних угод (за наслідками здійснення комерційних операцій), дотримання якого дозволить розрахувати ефективність комерційної угоди.

2.6. Розраховуючи суму економічного ефекту від комерційної угоди, торговельне підприємство повинне оцінити комерційний ризик, який виникає при цьому. Виходячи з того, що комерційний ризик - це можливе ймовірне відхилення фактичних результатів втілення комерційних рішень від очікуваних розрахункових значень цих результатів, вимірювати його можна як ймовірність виникнення певного рівня витрат. Методологічною основою оцінки ко-

- - до 150 кв. м. на 1000 мешканців
- - 151 - 170 кв. м. на 1000 мешканців
- - 171 - 190 кв. м. на 1000 мешканців
- - 191 - 210 кв. м. на 1000 мешканців
- - 211 - 230 кв. м. на 1000 мешканців
- - 231 - 250 кв. м. на 1000 мешканців
- - 250 - 270 кв. м. на 1000 мешканців
- - 271 - 290 кв. м. на 1000 мешканців
- - понад 290 кв. м. на 1000 мешканців

Мал.1. Картосхема забезпеченості
торговельною площею
сільського населення України.

мерційного ризику повинні стати ймовірність розрахунків, для проведення яких доцільно використати логістичний метод, математичний апарат розділу математичної логіки - логіку предикатів. Унаслідок формалізації логіка предикатів набуває вигляду різноманітних розрахунків.

Як предметні змінні під час оцінювання комерційного ризику доцільно використати види ймовірних втрат, яких може зазнати торговельне підприємство, здійснюючи комерційну діяльність (витрати від змін закупівельної ціни товару, втрати від непередбаченого зниження обсягів закупівель, втрати товару в процесі обертання тощо).

2.7. Удосконалення діяльності роздрібних торговельних підприємств і їх якнайшвидша адаптація до нових економічних умов неможливі без залучення такого важеля як інновації. Як показали дослідження, проблема регулювання інноваційної сфери досі не знайшла свого відображення у програмах виходу з економічної кризи (на рівні як держави, так і на рівні конкретного підприємства). Окреслені лише в загальних рисах напрями інноваційної політики, не повноміров враховують сучасні вимоги.

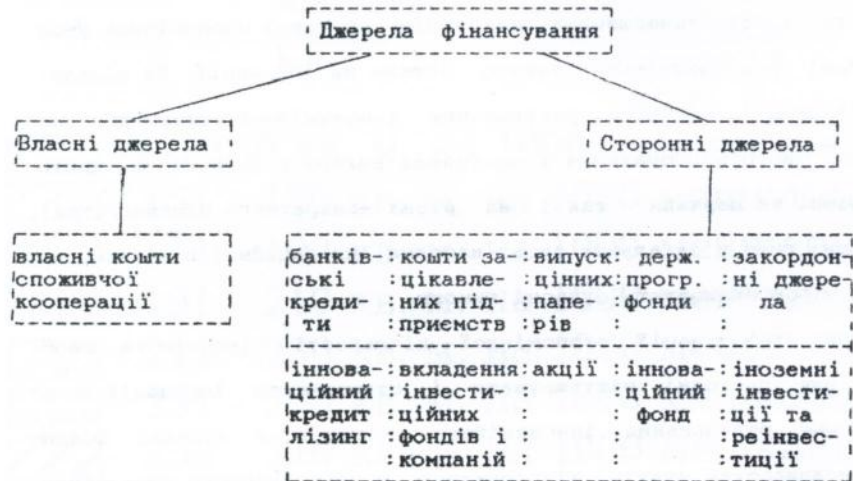
Для стабілізації економічної діяльності підприємств необхідно вже сьогодні підтримувати і стимулювати інновації.

Форми регулювання інноваційних процесів в аспекті фінансових можливостей можуть відрізнятися в міру етапного просування до ринку. На думку автора, в сучасних умовах інвестування розвитку інновацій у споживчій кооперації треба здійснювати із таких джерел: з власних коштів споживчої кооперації; з інноваційних кредитів банків; із вкладень інвестиційних фондів компаній; з випуску цінних паперів; із коштів державного інвестиційного фонду; з іноземних інвестицій. Додатковим стимулом для інвести-

ційної активності може стати фондовий ринок, оскільки фінансова інфраструктура сприятиме концентрації нагромаджень, почнеться формування системи, яка трансформуватиме нагромадження в інноваційні інвестиції. В наслідок цього буде сформано систему, яка визначатиме фінансовий потенціал науково-технічного прогресу.

Розвиваючи та активізуючи інноваційні процеси в торгівлі, формуватимемо один із сучасних важелів механізму трансформації діяльності роздрібних торговельних підприємств.

2.8. Реформування економічних відносин в Україні вимагає перегляду нинішніх способів, моделей та методів планування, оскільки ефективне планування - це перша ознака цивілізованої економіки.

Мал.2.Схема багатоканальних джерел фінансування розвитку інновацій у споживчій кооперації України

На думку автора, особливо необхідною на сучасному етапі є трансформація нинішньої моделі планування діяльності роздріб-

них торговельних підприємств. Механізм трансформації полягає у перегляді методів планування за двома напрямками: планування

Сфера	: Завдання	: Джерела фінансування	: Економічні важелі механізму реалізації
Матеріально-технічне забезпечення діяльності роздрібних підприємств	-впровадження нових видів торговельно-технологічного обладнання; -оснащення підприємств роздрібною торгівлі сучасними засобами інформатики (ПЕОМ)	-лізингові угоди типу реалізації; -кредити банків; -власні кошти підприємств	-пільгові податки на інвестиції для придбання техніки і технологій, модернізації і реконструкції; -емісія акцій серед працівників споживчої кооперації
комерційна діяльність підприємств	-інформаційне забезпечення комерційної діяльності; -впровадження технологій і технічних засобів інформатики;	-інвестиційні венчурні компанії; -державні програми і фонди (інноваційний фонд); -кошти зацікавлених підприємств (наприклад, виробників технічних засобів інформатики);	-стимулювання через пільгове оподаткування інноваційних і венчурних комерційних фондів до створення та акумулювання коштів з різноманітних джерел; -пряма допомога держави у формі субсидій та кредитів;
методи збуту (реалізації) товарів	-розробка оригінального продукту (послуг), який надається до товару що реалізується; -впровадження нових технологій товаропросування і форм продажу товарів.	-випуск цінних паперів (акцій); -власні кошти споживчої кооперації.	-підготовка кадрів нової генерації; -укладання господарських договорів з науковими організаціями на наукові розробки (тим самим опосередкована підтримка науки); -емісія акцій.

Мал.3. Концептуальна схема розвитку інновацій

у роздрібній торгівлі споживчої кооперації України

реалізації (товарообігу), планування фінансів. При цьому зазначені плани повинні бути взаємопов'язаними.

В умовах, коли дедалі активніше формується конкурентне середовище у сфері торгівлі, все більш важливу роль відіграє стратегічне планування господарської діяльності конкретного роздрібного торговельного підприємства. В основу стратегічного планування треба закладати розробку ділової стратегії. Основою ділової стратегії будь-якого торговельного підприємства повинно стати визначення мети і пріоритетних, довготермінових завдань, напрямів діяльності. Особливе місце в загальній структурі повинен посісти план власної стратегії реалізації товару.

3. ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.

В дисертаційній роботі проведено детальне і системне дослідження процесів адаптації діяльності підприємницьких структур до нових економічних умов господарювання в системі рекреаційного комплексу Карпат, що дозволило зробити такі висновки та пропозиції.

3.1. Сучасний стан організації діяльності підприємств у сфері торгівлі в системі рекреаційного комплексу Карпат недостатньо відповідає вимогам, які висувуються в умовах реформування економіки, її структурної перебудови.

Ототоження поняття підприємництва із звичайним бізнесом призвело до невизначеності економічної суті комерційного підприємництва та недооцінки його ролі в трансформації економічної системи. Внаслідок цього процес адаптації діяльності підприємницьких структур до сучасних економічних умов відбувається у сповільненому режимі.

Загострення та посилення конкурентної боротьби за споживача вимагає трансформації функцій та окремих елементів діяльності

підприємств, що, в свою чергу, є неможливим без визначення мотиваційної основи адаптації діяльності.

3.2. В умовах становлення ринкових відносин в економіці очевидною є необхідність формування нових методологічних підходів до оцінки ефективності функціонування комерційних (торговельних) підприємств. Комплексний аналіз фінансово-економічних показників підприємства треба здійснювати одночасно із факторним аналізом ефективності його комерційної діяльності. В нових умовах господарської діяльності дедалі більшу роль у підвищенні ефективності цієї діяльності відіграватиме зниження рівня ризиковості комерційних операцій. Оцінюючи комерційний ризик шляхом застосування логістичного методу, можна значно зменшити ймовірні втрати і завдяки цьому підвищити ефективність діяльності підприємства.

3.3. Активізація процесу адаптації діяльності підприємницьких структур до нових економічних умов господарювання можливо, насамперед, через державну підтримку секторів регіональної економіки.

В цьому напрямку необхідно:

- за допомогою законодавчих та нормативних актів сформувати цілісний механізм економічного впливу на результати діяльності підприємств, який регулював би адаптивну реакцію підприємницьких структур на зміни у зовнішньому економіко-політичному середовищі;

- в розрізі галузей і сфер визнати пріоритетними для Карпатського регіону рекреаційну індустрію та соціальну сферу; надавши фінансову підтримку формуванню ринкової інфраструктури рекреаційного бізнесу;

- здійснити стратегічні дослідження можливостей та перспектив розвитку комерційного підприємництва в регіоні.

Створення необхідних правових, економічних та організаційних

умов дозволить сформувати ефективну економічну систему ринкового типу, раціонально використати ресурсний потенціал території, підвищити ефективність господарської діяльності підприємницьких структур, що, в кінцевому підсумку, призведе до стабілізації і поліпшенню соціально-економічної ситуації в Карпатському регіоні.

4. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ ОПУБЛІКОВАНІ В ТАКИХ НАУКОВИХ ПРАЦЯХ:

1. Розвиток інновацій у підприємстві // Матеріали конференції професорсько-викладацького складу і аспірантів академії. - Львів: Львівська комерційна академія, 1995. - с.6-7 (у співавт.)
2. До питання економічної сутності підприємництва // Соціально-економічні проблеми видавничо-поліграфічного комплексу та його інфраструктур. Доповіді і повідомлення міжнародної науково-практичної конференції. - Львів, 1996. - 0,3 друк.арк. (у співавт.)
3. Удосконалення методів планування діяльності роздрібних торговельних підприємств. - Львів: Вид-во "Коопосвіта", ЛКА, 1996, - 1,25 друк.арк.
4. Оцінка структури роздрібної торговельної мережі України // Матеріали конференції професорсько-викладацького складу і аспірантів академії.- Львів: Вид-во "Коопосвіта", ЛКА, 1996. - 0,3 др. арк.
5. До питання трансформації механізму планування збуту товарів у роздрібної торгівлі // Матеріали конференції професорсько-викладацького складу і аспірантів академії. - Львів: Львівська комерційна академія, 1995. - с.44-45 (у співавт.)
6. До питання адаптації діяльності роздрібних торговельних підприємств до нових економічних умов // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. Збірник науково-прикладних праць. - Львів: Львівська політехніка,

1996. - с.123.

7. Розвиток інновацій як важель механізму адаптації підприємств до конкурентного середовища// Соціально-економічні проблеми видавничо-поліграфічного комплексу та його інфраструктур. Доповіді і повідомлення міжнародної науково-практичної конференції. - Львів, 1996. - с. 180-183 (у співавт.)
8. До питання застосування логістики для оцінки комерційного ризику// Сучасні проблеми розвитку ринку, сертифікації та конкурентоспроможності товарів та послуг. Матеріали науково-практичної конференції. -Львів, 1996. -С. 14-15 (у співавт.)
9. Інвестування розвитку інновацій у споживчій кооперації // Проблеми фінансування і кредитування у споживчій кооперації. Матеріали науково-практичної конференції.-Львів,1996.-с.47-49 (у співавт.)

А Н Н О Т А Ц И Я

Кишин О.В. Адаптация деятельности предпринимательских структур к новым экономическим условиям хозяйствования.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.06.01. - Экономика предприятий и формы хозяйствования; 08.07.05 - Экономика торговли и услуг. Национальная академия наук Украины. Институт региональных исследований Национальной академии наук Украины, Львов, 1997, Львовская коммерческая академия, Львов, 1997.

Защитається рукопис дисертації, в якій определены сумність и проблеми адаптації господарської діяльності підприємницьких структур в сфері торгівлі к умовам перехідної економіки; рассмотрено состояние развития розничной торговли и эффективность её функционирования в системе рекреационного комплекса Карпат, разработаны варианты трансформации элементов хозяй-

ственной деятельности с учетом региональных особенностей как основы адаптации к новым экономическим условиям.

В работе исследованы современные и предложены новые подходы к совершенствованию деятельности предпринимательских структур в период реформирования экономических отношений.

A N N O T A T I O N

Kilin O.V. Adoptation of activity business structures to new economic conditions of management.

The dissertation for degree of Candidate of economic sciences on speciality 08.06.01 - Business economics and management forms; 08.07.05 - Commercial economics and services. Institute of regional researches of NAS of Ukraine, Lvov, 1997. Lvov Academy of commerce, Lvov, 1997.

The manuscript of the dissertation, in which essence and adoption problems of management activity of business structures in commercial sphere upon conditions of transitional economics are defined, state of development retail trade and effectiveness of its functioning in system of recreative complex "Carpathian" are examined, variants of transformation of elements management activities with due regard for regional peculiarities as basis of adoption for new economic conditions are developed, is defended.

Contemporary and new approaches to perfection of activities business structures during reformation of economic conditions are investigated in this scientific work.

Ключові слова: підприємництво, підприємницькі структури, рекреаційний комплекс, Карпатський регіон, роздрібні торговельні підприємства, господарська діяльність, ефективність комерційного забезпечення, комерційний ризик, стратегічне та фінансове планування, інновації.

Підписано до друку 24.02.96
Формат 60x84/16. Папір писальн. Друк офсетний.
I,5 др.арк. I,49 ум.др.арк. I,72 обл.-вид.арк.
Тираж 100 екз. Зам. 49. Безкоштовно.

Віддруковано в друкарні вид-ва "Коопосвіта" ДКА
м. Львів-ІІ, вул. Самчука, 6

435128

AB 37247

STATE OF CALIFORNIA
LEGISLATURE

OFFICE OF THE CLERK OF THE ASSEMBLY
1000 N. STREET, SACRAMENTO, CALIFORNIA 95833

ASSEMBLY BILL NO. 37247
INTRODUCED BY SENATOR [Name]

RELATIVE TO [Topic]

THE PEOPLE OF THE STATE OF CALIFORNIA DO ENACT as follows:

SECTION 1. [Text]

SECTION 2. [Text]

SECTION 3. [Text]

SECTION 4. [Text]